

2016-01-20

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS

Kommunstyrelsen

Införande av e-arkiv

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fattar beslut om att e-arkiv ska införas i kommunen.

Kommunstyrelsen noterar att det behöver avsättas 4 mkr per år under åren 2017 till 2021.

Sammanfattning

Kommunen avser att gå över till att arkivera information digitalt. Det handlar om information som finns i digital form i befintliga verksamhetssystem och i system som bara är i drift för att det inte går att arkivera informationen digitalt. Att skanna in handlingar som redan arkiverats i pappersformat ingår inte. Vinsterna med ett e-arkiv är främst att information blir enklare att söka och ta del av, samt att gamla verksamhetssystem kan avvecklas. Kommunen har en stor mängd IT-system och 30 st har identifierats att vara de som primärt ska anslutas till ett e-arkiv. Anslutningen av system behöver spridas över sex år och den totala kostnaden beräknas bli ca 25 mkr. I underlaget budgeten för 2015 till 2017 anges att kommunstyrelsen avser att avsätta 10 mkr per år för bland annat införande av e-arkiv. För åren 2018 till 2021 behöver 4 mkr avsättas per år.

Bakgrund

Kommunens slutliga arkivering av ärenden och handlingar sker idag i pappersform. Kommunarkivet kan inte ta emot digital information för slutarkivering. Vid slutarkivering måste de handlingar som ska arkiveras skrivas ut på papper innan de lämnas till kommunarkivet. Detta leder till att äldre system innehåller information som egentligen ska slutarkiveras hålls i drift vilket ger kostnader för underhåll och licenser. Handlingar i arkivet ska vara tillgängliga för medborgare. Idag måste man besöka kommunen och för att kunna ta del av dem i pappersformat. Med digital arkivering kan man söka och ta del av handlingar via nätet.

Vad är ett e-arkiv?

Förenklat kan man säga att ett e-arkivsystem kan lagra handlingar i digitala format som är framtidssäkrade. Handlingarna är sparade i de format som Riksarkivet har beslutat är godkända för slutarkivering. Man ska betänka att vi fortfarande idag kan läsa dokument som är skrivna på papper för 1000 år sedan, men att försöka öppna ett dokument som är skrivet i

ett gammalt ordbehandlingsprogram från nittiotalet går nästan inte. Därför är det viktigt att spara dokumenten i rätt format. Den andra delen i lösningen är en sökmotor som gör att man enkelt kan hitta handlingar. Sökning av handlingar förenklas om man har klassificerat dem innan man sparar dem. Mycket av denna klassificering görs automatiskt om man använder de mallar som kommunen har.

Att införa e-arkiv innebär att arbetsprocesser behöver ses över. Dagen process är helt pappersbaserad. Dokument som inte ska sparas gallras. De som finns i digitalt format skrivs ut i papper. Dokumenten fraktas sedan i kartong till kommunarkivet som klassificerar dokumenten och lägger dem i arkivhyllor. Med e-arkiv blir processen en annan. Då måste de som ska slutarkivera informationen först gallra och strukturera i det system som lämnar ifrån sig informationen innan den digitalt skickas till e-arkivsystemet. E-arkiv ställer liksom många andra system som införs krav, på standardisering av arbetssätt, vilket initialt kan upplevas som svårt och omständligt. Kostnaderna för att införa ett e-arkiv handlar primärt om att intern arbetstid behöver avsättas och sekundärt om kostnader för själva systemet.

Omfattning av införandet av e-arkiv i kommunen är att information som idag och framgent finns i digital form i system överförs till e-arkivsystemet när det slutarkiveras. Att skanna in befintliga dokument som redan finns i kommunarkivet är inte aktuellt. Kostnaderna för ett sådant arbete motsvaras inte av den effektivisering det skulle ge.

Nyttor med e-arkiv

Kommunen kommer med ett e-arkiv skapa stor nytta genom att man med detta:

- säkerställer den långsiktiga informationsförsörjningen
- ger ökad tillgänglighet till information
- minskar de långsiktiga kostnaderna för manuell hantering och arkivering
- gamla verksamhetssystem kan avvecklas
- ger en förutsättning för att Nacka nu och i framtiden ska kunna leva upp till de lagar och regler som gäller informationshantering och informationsförsörjning

Införande – omfattning och tid

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har gjort en ramavtalsupphandling av e-arkivsystem. En mycket stor mängd kommuner, landsting och kommunala bolag har anmält att de vill använda upphandlingen för att köpa ett e-arkivsystem. Man köper system genom att man gör en så kallad förnyad konkurrensutsättning. I SKL's upphandling har ett stort antal leverantörer blivit antagna utifrån vissa gemensamma krav som ställts. Vid den förnyade konkurrensutsättning ska myndigheten precisera vilka krav som gäller för denna.

Nacka och Värmdö kommun har ett samarbete kring införande av e-arkiv. Kommunerna kommer att göra en gemensam förnyad konkurrensutsättning. Det har skett ett gemensamt

arbete med att precisera kraven. Målsättningen är att köpa samma system från samma leverantör, men att varje kommun svarar för hur driften av systemet ska ske. För Nacka kommun kommer det att ordnas via den leverantör som kommunen har för IT-drifttjänster. Själva systemet kommer att ligga i en molntjänst. Kommunerna har även en samverkan kring införandet av systemet i kommunerna. Genom att kommunerna har satt denna omfattning för samverkan är det på sikt möjligt att ha ett gemensamt arkiv för de båda kommunerna. Det förutsätter dock en organisatorisk och juridisk reglering.

Avropet av system kommer att ske våren 2016. Det tekniska införandet av systemet är enkelt. Under hösten kommer tre pilotsystem att anslutas till e-arkivet. Tre system har identifierats. Det är ett gammalt system som innehåller information som inte används längre, men som ska sparas. Ett system som är i drift idag, samt ett nytt system som införs nu under 2016. De tre systemen är:

- Procapita skola. Administrativt system som tidigare användes för information om elever och organisation.
- Bygg R som används för att hantera bygglovsärenden.
- Platina som är kommunens nya ärende- och dokumenthanteringssystem som införs första kvartalet 2016.

Erfarenheterna från dessa piloter kommer sedan att ligga till grund för det fortsatta arbetet. Det har gjorts en kartläggning av hur många system som kommunen har, och det är över 200 st. Många av dessa är små och används av få användare. I arbetet med att gå över till e-arkivering kommer större system som används av många användare att prioriteras. Ett 30-tal system finns som motsvarar de kraven. Erfarenheter från kommuner som tidigare infört e-arkiv är att man inte mäktar med att införa det överallt på en gång. Bedömningen är att kommunen kan klara att ansluta ca fem system per år till e-arkivsystemet, och att det behövs sex år för att ansluta dessa 30 system.

Ekonomiska konsekvenser

De totala kostnaderna för att ansluta 30 system beräknas bli 25 mkr under sex år, eller ca 4 mkr per år. Kostnaderna är uppskattade eftersom exakt kostnad inte kan fastställas innan avropet är klart. Av dessa 25 mkr utgör 60 % kostnader för den personal som redovisats, och 40 % kostnader för licenser, drift, lagring och kostnader för att ansluta system. Direkta besparingar kan göras genom att verksamhetssystem som idag används för att lagra information inte används längre. Kostnaderna för dessa system varierar. För Procapita som nämnts ovan är kostnaden per år mellan 150 och 200 tkr år, men för vissa system kan kostnaderna uppgå till nästan en halv miljon per år. Noteras ska att inte alla av de 30 system som ska anslutas kan stängas efter att de avslutas. Kommunen kommer alltid ha ett ärende- och dokumenthanteringssystem, som kommer att skicka information till e-arkiv varefter ärenden blir helt avslutade. En annan kostnad som kommun på sikt slipper investera i är en ny lokal för arkivering av pappershandlingar. Kommunen har idag tre lokaler i stadshuset för slutarkivering av handlingar i pappersformat, och kapaciteten i dessa kommer att vara

tillräcklig under överskådlig tid om e-arkiv införs för att lagra digital information. Till vinsterna kan också räknas effektivare sätt att arbeta och bättre service. Att sätta ett värde på dessa delar är vanskligt.

För de sex år som beskrivits blir troligtvis kostnaderna något högre än de besparingar som kan göras och att man inte behöver investera i ytterligare arkivlokaler. På längre sikt när alla system som ska anslutas har blivit anslutna kan kommunen få lägre kostnader för arkivering. I underlaget för budgeten för 2015 till 2017 anges att det satsas 10 miljoner kronor årligen 2015-2017 på fler enkla e-tjänster, ny samlad webbplattform, e-arkiv och ett nytt ärende- och dokumenthanteringssystem, i enlighet med vad kommunstyrelsen tidigare ställt sig bakom. Införandet av e-arkiv ryms inom denna ram. För åren 2018 till 2021 behöver det avsättas 4 mkr per år för införandet.

Konsekvenser för barn

Några stora direkta konsekvenser för barn innebär inte införandet av e-arkiv. Viss information kan bli enklare att söka och ta del av.

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Mihaela Eklund
Projektledare
IT-enheten